

ASOCIACIJA „INVESTORS' FORUM“
LIETUVOS DARBDAVIŲ KONFEDERACIJA
LIETUVOS PRAMONININKŲ KONFEDERACIJA
LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

LR Prezidentui J. E. Gitanui Nausėdai

2020-07-02

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LOBISTINĖS VEIKLOS ĮSTATYMO NR. VIII-1749 PAKEITIMO ĮSTATYMO

Didžiausios Lietuvos verslą atstovaujančios organizacijos, dalyvaujančios pagrindinėje šalies socialinio dialogo vystymo platformoje – Lietuvos Respublikos Trišalėje taryboje (toliau – Organizacijos), kreipiasi į Jo Ekscelenciją Lietuvos Respublikos Prezidentą, norėdamos pareikšti susirūpinimą dėl blogėjančios padėties, susijusios su socialinių partnerių dalyvavimu teisėkūros procesuose.

LR Seimas 2020-06-26 d. pritarė nauja redakcija dėstomam Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymo projektui (Nr. XIII P-4949(2)) (toliau – Projektas), kuris savo nuostatomis iš esmės yra identiškas anksčiau šios kadencijos Seime svarstytam ir dėl esminių trūkumų nepriimtam įstatymo projektui. Po pareiktų įtarimų dėl prekybos poveikiu kai kurioms verslo organizacijoms pateikus ir skubos tvarka svarstant Projektą, Organizacijos bendru raštu (toliau – Raštas) kreipėsi į Seimo valdybą, Seimo frakcijas ir Projektą svarsčiusį Teisės ir teisėtvarkos komitetą, pažymėdamos, kad skirtingos interesų grupės, pristatydamos sprendimų priėmėjams savo argumentus atskirais klausimais, svariai prisideda prie teisės aktų kokybės gerinimo ir išmanaus reguliavimo kūrimo, tačiau svarbu, jog teisėkūros procesas būtų skaidrus, viešas ir atsekamas. Tai ypač svarbu srityse, darančiose tiesioginį poveikį ekonominio augimo ir darbo vietų kūrimo perspektyvoms. Esame padarę įdirbį siekdami išsiaiškinti kitų šalių gerąją šios srities reguliavimo ir veikimo praktiką, todėl paraginame, svarstant Lobistinės veiklos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, iš esmės įvertinti kylančių problemų priežastis ir surasti Lietuvoje egzistuojančiai teisinei sistemai ir kultūrai tinkamiausius sprendinius.

Rašte prašėme organizuoti diskusiją, kurioje būtų aptarti konkretūs pasiūlymai, susiję su skaidria lobistine veikla ir teisėkūros procesais, bei sudaryti darbo grupę, pasitelkiant ir tarptautinius ekspertus, kurios pagrindinis tikslas būtų profesionalios informacijos dėl skaidrių teisėkūros procesų užtikrinimo surinkimas ir pateikimas. Siekiant užtikrinti, jog visos interesų grupės turėtų lygiavertes galimybes dalyvauti teisėkūros procese bei būtų užtikrinamas poveikio darymo teisėkūrai skaidrumas ir atsekamumas, siūlėme atsakyti Projekto 7 str. numatytų Lobistinės veiklos įstatymo taikymo išimčių. Deja, bet mūsų pateikti argumentai nebuvo išgirsti ir be diskusijos LR Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymas skubos tvarka buvo priimtas.

Organizacijų nuomone, yra akivaizdus poreikis skaidrinti ne tik lobistinę veiklą, tačiau ir visą teisėkūros procesą, atveriant duomenis, tikslinant sąvokas/sampratas, vienodas partnerystės sąlygas taikant visiems procese dalyvaujantiems subjektams ir svarbiausia – verslo interesų nepriešinant su visuomenės interesais, nes verslas yra tos pačios visuomenės dalis. Sprendimus priimančias asmenys turi būti maksimaliai atviri, nebijoti ir nevengti lobistų, interesų grupių ar tiesiog piliečių, o patys eiti į dialogą, mokėti klausyti, girdėti ir atsirinkti. Akivaizdu, kad šiandien būtini sisteminiai pokyčiai, sprendžiant viešojo sektoriaus įsisenėjusias problemas, teisės aktų projektus rengiančių

specialistų kompetencijos klausimus, užtikrinant grįžtamąjį ryšį teisės aktų projektų derinimo procese ir kompetentingai argumentuojant pateiktų pasiūlymų atmetimą bei kt.

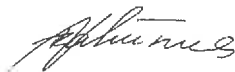
Organizacijos pasisako tik už sąžiningus ir skaidrius verslo modelius bei verslo narių atstovavimo principus. Vis dėlto norime pabrėžti, kad tiek šiuo metu galiojančiame, tiek ir priimtame naujame LR Lobistinės veiklos įstatyme trūksta aiškumo, kuris suteiktų galimybę profesionaliai vykdyti lobistinę veiklą. Esamas reguliavimas kelia daugybę klausimų, nėra aiški socialinio partnerio apibrėžtis bei jo skirtumai su asmeniu, kuris vykdo profesionalią lobistinę veiklą. Nežinodami aiškios takoskyros tarp socialinio partnerio ir lobisto apibrėžties, negalime efektyviai vykdyti Organizacijų įstatuose įtvirtintos veiklos, atstovaudami savo narių interesams.

Atsakingai vertindami ir stebėdami šių dienų aktualijas ir realijas, akcentuojame aiškių interesų atstovavimo taisyklių poreikį, siekiant išvengti neigiamų asociacijų sąsajų su neteisėtu lobizmu ir pan. Visa tai dažnai turi neigiamas interpretacijas visuomenėje, viešajame sektoriuje, net ir tarp verslo subjektų.

LR Seimo kanceliarijos 2020-06-25 d. raštu Nr. S-2020-2901 Organizacijos gavo kvietimą deleguoti atstovus į Seimo valdybos sprendimu sudaromą darbo grupę lobistinės veiklos reguliavimo problemoms bei galimoms taikytinoms priemonėms lobistinės veiklos skaidrumui ir teisėkūros proceso aiškumui nustatyti (toliau – Darbo grupė). Šį kvietimą Organizacijos supranta kaip galimybę po darbo grupės veiklos rezultatų vis tik peržiūrėti priimtą įstatymą ir, esant poreikiui, jį pakoreguoti. Atsižvelgiant į išdėstytą, prašome J.E. Lietuvos Respublikos Prezidentą vetuoti LR Lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 pakeitimo įstatymą bei grąžinti Seimui jį tobulinti pagal Darbo grupės išvadas ir rekomendacijas.

Pagarbiai

Asociacijos „Investors' Forum“
Valdybos pirmininkas

R. Valiūnas

Lietuvos darbdavių konfederacijos
prezidentas

D. Arlauskas

Lietuvos pramonininkų konfederacijos
prezidentas

V. Janulevičius

Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas

A. Romanovskis

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų
pirmininkas

dr. A. Svitojus